

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Revr 538/2017-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Davorke Lukanović-Ivanišević predsjednice vijeća, Željka Šarića člana vijeća i suca izvjestitelja, Mirjane Magud članice vijeća, Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća i mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice D. I. iz O., OIB: ..., koju zastupa punomoćnica M. S., odvjetnica u Z., protiv I. tuženika H. I. d.o.o. Z., OIB: ..., kojeg zastupa punomoćnik K. B., diplomirani pravnik, II. tuženika H. P. p. d.o.o., Z., OIB: ..., te III. tuženika H. C. d.o.o. Z., OIB: ..., koje zastupa punomoćnik Ž. S., odvjetnik u Odvjetničkom društvu S. i P. u Z., radi poništenja odluka, vraćanja na rad i isplate, odlučujući o revizijama I. - III. tuženika protiv presude Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj Gž R-2396/14-2 od 21. veljače 2017., kojom je djelomično potvrđena, a djelomično preinačena djelomična presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Pr-2393/07-134 od 19. lipnja 2009., u sjednici održanoj 4. rujna 2019.,

presudio je:

Revizije I. - III. tuženika odbijaju se kao neosnovane.

Obrazloženje

Prvostupanjskom djelomičnom presudom poništene su Odluke prednika tuženika od 4. ožujka 1993. i 11. lipnja 1993. kojima je utvrđeno da je od 26. srpnja 1993. trajno prestala potreba za radom tužiteljice (stavak I. izreke); naloženo je I. tuženiku vratiti tužiteljicu na ranije poslove i radne zadatke referenta platnog prometa ili druge poslove koji odgovaraju njenoj stručnoj spremi i radnom iskustvu u Područni odjel Računovodstva i financije O. (stavak II. izreke); naloženo je tuženicama isplatiti tužiteljici, solidarno, iznos od 390.456,09 kn s pripadajućim zateznim kamatama, po osnovi naknade neto plaće za razdoblje od srpnja 1993. do siječnja 2006. (stavak III. izreke); naloženo je tuženicama isplatiti tužiteljici, solidarno, iznos od 64.274,40 kn s pripadajućim zateznim kamatama, po osnovi naknade bruto plaće za razdoblje od veljače 2006. do prosinca 2006. (stavak IV. izreke); odbijen je, kao neosnovan, zahtjev tužiteljice za isplatom zateznih kamata na pojedine iznose naknada neto plaće u razdoblju od srpnja 1993. do siječnja 2006. te bruto plaće u razdoblju od veljače 2006. do prosinca 2006. za razdoblja pobjliže određena u izreci (stavak V. izreke); naloženo je I. tuženiku isplatiti tužiteljici, po osnovi naknade bruto plaće u razdoblju od siječnja 2007. do travnja 2009., iznos od 179.695,92 kn s pripadajućim zateznim kamatama (stavak VI. izreke); odbijen je, kao neosnovan, zahtjev tužiteljice da joj II. i III. tuženici solidarno s I. tuženikom isplate iznos od 179.695,92 kn s pripadajućim zateznim kamatama, kao i zahtjev da joj I. tuženik isplati ostalu zakonsku zateznu kamatu na iznose bruto plaće za razdoblje od siječnja 2007. do travnja 2009. (stavak VII. izreke); naloženo je tuženicama, solidarno, isplatiti tužiteljici iznos od 1.846,02 kn, po osnovi naknade regresa za 1993., 1994. i 1998. godinu sa zakonskim zateznim kamatama, iznos od 7.800,00 kuna, po osnovi naknade za vjernost društvu, sa zakonskim zateznim kamatama, iznos od 300,00 kuna, po osnovi uskrsnice za 2006., sa zakonskim zateznim kamatama, iznos od 10.470,96 kn, po osnovi naknade neto božićnice za 1998., 1999., 2001., 2002., 2003., 2004., 2005. i 2006., sa zakonskim zateznim kamatama (stavak VIII. izreke); odbijen je, kao neosnovan, zahtjev tužiteljice da joj tuženici, solidarno, isplate ostalu zakonsku zateznu kamatu na iznose naknade regresa za 1993., 1994. i 1998., naknade za vjernost društvu, uskrsnice za 2006. i božićnice za 1998., 1999., 2001., 2002., 2003., 2004., 2005. i 2006., i to za razdoblja pobjliže određena u izreci (stavak IX. izreke); naloženo je I. tuženiku isplatiti tužiteljici iznos od 600,00 kn po osnovi neto uskrsnice za 2007., 2008. i 2009. s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama te iznos od 4.000,00 kn po osnovi neto božićnice za 2007. i 2008. sa zakonskim zateznim kamatama (stavak X. izreke); odbijen je, kao neosnovan, zahtjev tužiteljice u dijelu kojim zahtijeva da joj II. i III. tuženici solidarno s I. tuženikom isplate iznos od 600,00 kn po osnovi neto uskrsnice za 2007., 2008. i 2009., te iznos od 4.000,00 kn po osnovi naknade neto božićnice za 2007. i 2008., sa zahtijevanom zakonskom zateznom kamatom na pojedine iznose uskrsnice i

božićnice od dospijea do isplate, te u dijelu kojim zahtijeva da joj I. tuženik isplati ostalu zakonsku zateznu kamatu na iznos neto uskrsnice za 2007., 2008. i 2009., te na iznos božićnice za 2007. i 2008., i to za razdoblja pobilje određena u izreci (stavak XI. izreke); ujedno je odlučeno da će se o zahtjevima tužiteljice za isplatu iznosa od 2.000,00 kn, po osnovi solidarne pomoći, iznosa od 1.000,00 kn, po osnovi poklon bona, kao i o troškovima postupka odlučiti naknadno (stavak XII. izreke).

Drugostupanjskom presudom djelomično su odbijene žalbe tuženika te je potvrđena djelomična prvostupanjska presuda u dijelu kojim je tužbeni zahtjev prihvaćen pod stavkom I, II., III., IV. VI., VIII., X. i XII. izreke osim zateznih kamata dosuđenih pod stavkom IV. i VI. izreke na iznose poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanim u dosuđenim bruto iznosima (stavak I. izreke); preinačena je ista presuda u dijelu pod stavkom IV. i VI. izreke kojim je zahtjev tužiteljice za isplatu iznosa od 64.274,40 kn i iznosa od 179.695,92 kn prihvaćen sa zahtijevanim zateznim kamatama i na iznose poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanim u dosuđenim iznosima bruto plaća za razdoblje od veljače 2006. do prosinca 2006. i za razdoblje od siječnja 2007. do travnja 2009. na način da je zahtjev tužiteljice u tom dijelu odbijen (stavak III. izreke); odbijen je zahtjev II. i III. tuženika za naknadom troškova žalbenog postupka (stavak III. izreke).

Protiv drugostupanjske presude, u dijelu u kojem nije uspio sa žalbom, reviziju je podnio I. tuženik zbog pogrešne primjene materijalnog prava i bitne povrede odredaba parničnog postupka. Predlaže preinačiti nižestupanjske presude odbijanjem tužbenog zahtjeva tužiteljice u cijelosti. Podredno predlaže solidarno obvezati sve tuženike da vrate tužiteljicu na rad te da joj solidarno isplate naknadu plaće i ostala materijalna prava za razdoblje od siječnja 2007. do travnja 2009. Za slučaj da sud taj prijedlog ne prihvati, predlaže ukinuti obje nižestupanjske presude i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Protiv iste presude, u dijelu kojim nije prihvaćena njihova žalba, reviziju iz članka 382. stavka 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 57/11, 25/13 i 89/14 - dalje: ZPP) podnijeli su i II. i III. tuženici zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Podredno, podnose i reviziju iz stavka 2. istog članka iz razloga što odluka o predmetnom sporu ovisi o rješenju materijalnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Predložili su da revizijski sud preinači drugostupanjsku presudu u pobijanom dijelu, podredno da istu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tužiteljica je u odgovoru na revizije tuženika predložila iste odbiti kao neosnovane te obvezati tuženike da joj naknade trošak sastava odgovora na reviziju.

Revizije tuženika nisu osnovane.

Iako su II. i III. tuženici u reviziji postavili određeno pravno pitanje koje je, prema njihovom stajalištu, važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti svih u njihovoj primjeni, ovaj sud je njihovu reviziju ispitao kao reviziju iz članka 382. stavka 1. ZPP, budući da je revizija u ovom sporu dopuštena prema odredbi članka 382. stavka 1. točke 2. ZPP.

Prema odredbi članka 392.a. stavka 1. ZPP, ovaj sud je pobijanu presudu ispitao samo u onom dijelu u kojem se pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

Predmet spora je zahtjev za poništenje odluke prednika tuženika od 4. ožujka 1993. kojom je utvrđen trajni prestanak potrebe za radom tužiteljice, zahtjev za poništenje odluke prednika tuženika od 11. lipnja 1993. kojom je odbijen zahtjev tužiteljice za zaštitu prava, zahtjev za vraćanje tužiteljice na rad te zahtjev za isplatu naknada plaća, regresa, naknade vjernosti društvu, božićnice i uskrsnice.

Polazeći od utvrđenja:

- da je tužiteljica bila zaposlenica pravnog prednika tuženika H.-H. ž. d.o.o. u Službi za ekonomiku i financije RG jedinice O.,
- da je 4. ožujka 1993. donesena Odluka o trajnom prestanku potrebe za radom tužiteljice u skladu s Programom rješavanja viška radnika,
- da je zahtjev tužiteljice za zaštitu prava odbijen Odlukom prednika tuženika od 11. lipnja 1993.,
- da je tužiteljicu, u smislu odredbe članka 58. Pravilnika o radnim odnosima (Službeni vjesnik H., broj: 11/92 – dalje: Pravilnik), bilo moguće rasporediti na neko drugo od radnih mjesta predviđenih sistematizacijom iz 1992.,
- da je prednik tuženika prilikom utvrđivanja viška radnika na štetu tužiteljice prednost dao kriterijima koji nisu navedeni u članku 25. stavak 3. Zakona o radnim odnosima („Narodne novine“ broj 25/92 – dalje: ZRO), članku 55. stavku 1. Pravilnika te Programu rješavanja viška radnika,

- da J. H., suprotno tvrdnjama tužiteljice, nije zadržana u radnom odnosu na njezinu štetu, ali da tuženici nisu dokazali da je njihov pravni prednik kod donošenja i provođenja Programa rješavanja viška radnika primijenio kriterije koje je bio dužan primijeniti (uspješnost u radu, posebna znanja i sposobnosti, stručna sprema, dužina radnog staža i socijalni status radnika),

- da je radna jedinica u O., u kojoj je tužiteljica prije donošenja pobijane odluke bila zaposlena, novom organizacijom i podjelom prvobitnog tuženika prešla u sastav I. tuženika,

- da je, na temelju rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-06/9090 od 29. prosinca 2006., izvršen upis podjele društva H. d.o.o. razdvajanjem i osnivanjem 4 nova društva - H. I. d.o.o., H. V. V. d.o.o., H. P. p. d.o.o. te H. C. d.o.o.,

prvostupanjski sud zaključuje da je nezakonita odluka prednika tuženika o trajnom prestanku potrebe za radom tužiteljice, pa time i odluka kojom je odbijen zahtjev tužiteljice za zaštitu prava protiv te odluke. Slijedom takvog zaključka, sud prvog stupnja prihvaća zahtjev tužiteljice za poništenje tih odluka, zahtjev da je I. tuženik, kojemu je prilikom razdvajanja H. d.o.o. pripala radna jedinica u kojoj je tužiteljica radila, vrati na ranije poslove i radne zadatke referenta platnog prometa ili druge poslove koji odgovaraju njenoj stručnoj spremi i radnom iskustvu te da joj isplati naknadu plaća i ostala materijalna prava koja su nastala poslije 29. prosinca 2006. Nadalje, u odnosu na zahtjev za naknadu plaće i ostalih materijalnih davanja koja su dospjela do podjele prednika tuženika, na isplatu su obvezani svi tuženici, kao solidarni dužnici, pozivom na odredbu članka 187.a tada važećeg Zakona o poduzećima („Narodne novine“ broj 53/91) te članka 550. stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00 i 118/03 – dalje: ZTD).

Ovakvo shvaćanje u svojoj odluci prihvaća i drugostupanjski sud.

U odnosu na reviziju I. tuženika valja reći da, suprotno njegovim navodima, u postupku pred sudom drugog stupnja nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP, budući da pobijana presuda nema nedostataka uslijed kojih se ne može ispitati, ista sadrži razloge o odlučnim činjenicama, a ti su razlozi jasni, razumljivi i neproturječni.

Nižestupanjski su sudovi dali jasne razloge o tome zašto su tuženici, nakon što je tužiteljica tvrdila da se prilikom utvrđivanja viška radnika nisu primjenjivali propisani i utvrđeni kriteriji, bili dužni, komparacijom svih zaposlenika koji su po stručnoj spremi i radnom iskustvu konkurirali za ista radna mjesta kao i tužiteljica, dokazati da su utvrđeni kriteriji (uspješnost u radu, posebna znanja i sposobnosti, stručna sprema, dužina radnog staža i socijalni status) doista i primijenjeni. Upravo suprotno, sudovi su iz iskaza svjedokinje H. B., voditeljice ekonomskih poslova u radnoj upravi u O., utvrdili da prednik tuženika prilikom utvrđivanja viška radnika (za kojima je trajno prestala potreba) nije dao prednost kriterijima propisanim u članku 25. stavku 3. ZRO i članku 55. stavku 1. Pravilnika, odnosno Programu rješavanja viška radnika, jer je iz njezinog iskaza utvrđeno da je prednost dana kriteriju rada na određenom području i određenoj radnoj grupi, odnosno činjenici je li voditeljica osobno poznavala radnike ili ne.

Jednako tako, dani su jasni i neproturječni razlozi za utvrđenje da je prednik tuženika mogao tužiteljicu rasporediti na neko od radnih mjesta predviđenih sistematizacijom iz 1992. godine. Sudovi su utvrdili da je tužiteljica opravdano privremeno utvrđena viškom iz organizacijskog i tehnološkog razloga, ali da je taj razlog otpao prije donošenja Programa rješavanja viška radnika (donesen 25. veljače 1993.). To stoga što su se nakon odlaska M. B. i M. T. u starosnu mirovinu (31. listopada 1992.), a V. Ž. u službu nabave (1. prosinca 1992.), oslobodila tri odgovarajuća radna mjesta. Nakon što je na mjesto M. B. raspoređen N. I., ostala je mogućnost da se tužiteljica rasporedi na jedno od preostala dva radna mjesta za koja je tužiteljica imala potrebnu stručnu spremu (SSS ekonomskog smjera) i iskustvo (rad na istim ili sličnim poslovima preko 4 mjeseca – za računovođu, odnosno 1 godine – za referenta za obračun plaća). Pritom sudovi utvrđuju da H. B. (koja je ostala voditeljica ekonomskih poslova u radnoj grupi u O.) nije obavijestila Direkciju H. i Koordinaciju sindikata da je u slučaju tužiteljice naknadno otpao organizacijsko-tehnički razlog za utvrđivanje viškom, ali da se ostvario ekonomski razlog prestanka potrebe za njezinim radom.

Stoga su, pored takvog utvrđenja nižestupanjskih sudova, potpuno neodlučni razlozi koje I. tuženik u reviziji iznosi radi opravdanja pobijane odluke, kada se poziva na potrebu racionalizacije radne snage uvjetovane znatnim smanjenjem rada kod tuženika zbog okupacije teritorija i ratnih uvjeta nastalih 1992. godine.

Na takva utvrđenja – da je tužiteljicu, u smislu odredbe članka 58. Pravilnika, bilo moguće rasporediti na neko drugo od radnih mjesta predviđenih sistematizacijom iz 1992. te da je prednik tuženika prilikom utvrđivanja viška radnika prednost dao kriterijima koji nisu navedeni u ZRO, Pravilniku i Programu rješavanja viška radnika – pravilno je primijenjeno materijalno pravo kada je utvrđena nezakonitom odluka o prestanku radnog odnosa koju je prednik tuženika donio 26. veljače 1993. To neovisno o tome što je u postupku pred nižestupanjskim sudovima utvrđeno da je u izradi Programa rješavanja viška radnika sudjelovao sindikat čiji član je bila tužiteljica.

U situaciji kada nije sporno da je I. tuženik jedan od pravnih sljednika društva H.-H. ž. d.o.o., kojemu je podjelom tog društva pripala radna grupa O., onda nije sporna niti obveza I. tuženika vratiti tužiteljicu na rad, imajući vidu utvrđenje da je nezakonita odluka o prestanku radnog odnosa. S tim u vezi neupitna je i obveza I. tuženika da odgovara za obveze koje je preuzeo, što uključuje i isplatu naknade plaće i ostalih materijalnih davanja koja su nastala nakon 29. prosinca 2006.

Slijedom toga, kada je utvrđena isključivo obveza I. tuženika na vraćanje tužiteljice na rad te na isplatu naknade plaće i ostalih materijalnih davanja nastalih nakon upisa razdvajanja prednika tuženika na nova društva, koju odluku tužiteljica ne pobija, neodlučno je polemiziranje I. tuženika o tome jesu li i ostali tuženici trebali biti solidarno obvezani na ispunjenje tih obveza. Obveza I. tuženika svakako postoji i dužan ju je ispuniti kako ona glasi, na način utvrđen u pobijanoj odluci.

U odnosu na reviziju II. i III. tuženika valja reći da je suprotno njihovim navodima u pobijanoj presudi pravilno primijenjeno materijalno pravo iz članka 187.a Zakona o poduzećima, članka 550.o stavaka 1. i 6. ZTD-a te članka 7. Zakona o podjeli trgovačkog društva H.-H. ž. d.o.o. („Narodne novine“ broj 153/05 – dalje: Zakon o podjeli), kada je utvrđena solidarna odgovornost svih tuženika, kao sljednika društva H. d.o.o., za obveze njihovog prednika koje su nastale do upisa podjele u sudski registar.

Prema Planu podjele trgovačkog društva H.-H. ž. d.o.o. Z. od 12. travnja 2006., zakonski okvir podjele tog društva bio je utvrđen Zakonom o podjeli i ZTD-om, a nova društva, osnovana radi provođenja podjele, sveopći su pravni sljednici trgovačkog društva H. d.o.o. te za obveze tog društva odgovaraju sukladno odredbi članka 7. stavka 2. Zakona o podjeli.

I odredbom članka 7. stavka 2. Zakona o podjeli propisano je da su nova trgovačka društva (H. I. d.o.o., H. V. V. d.o.o., H. P. p. d.o.o. te H. C. d.o.o.) pravni sljednici trgovačkog društva H. d.o.o. u odnosu na preuzetu imovinu, prava i obveze, osim obveza iz članka 42. stavka 3. Zakona o željeznici.

Prema shvaćanju ovog suda, to znači da je kod same podjele određeno koju imovinu (stvari i prava) preuzima svako od novonastalih društava, ali to ne mijenja činjenicu da za sve obveze društva koje se dijeli, a koje su nastale do upisa podjele u sudski registar, odgovaraju zajedno s društvom na koje je suglasno planu podjele ta obveza prešla i sva društva koja su sudjelovala u podjeli, uz ograničenja propisana odredbom članka 550.o stavka 1. ZTD, koja u konkretnom slučaju nisu dokazana.

Ovakvo shvaćanje izraženo je i u odluci ovog suda poslovni broj Revr-35/14 od 13. svibnja 2015.

Neosnovano II. i III. tuženici u konkretnom slučaju otklanjaju primjenu odredbe članka 550.o ZTD (odredbe o osiguranju vjerovnika), koja nije, kako to pogrešno smatraju ovi revidenti, u koliziji s odredbom članka 7. stavka 2. Zakona o podjeli.

U odnosu na ostale revizijske navode o tome kako tužiteljicu nije bilo moguće rasporediti na drugo radno mjesto, te da je prednik tuženika kod donošenja Programa rješavanja viška radnika primijenio sve propisane kriterije, II. i III. tuženici se upućuju na prethodno izneseno obrazloženje, budući da se ovi revizijski navodi u bitnome preklapaju s prigovorima koje je u svojoj (posebnoj) reviziji iznio i I. tuženik. Pritom se posebno napominje da se ti prigovori u većem dijelu odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, što nije od značaja za ocjenu pravilnosti i zakonitosti pobijane odluke s obzirom na to da se revizijski sud, u smislu odredbe članka 385. ZPP, nije ovlašten baviti prigovorima činjenične naravi.

Obzirom na to da nije ostvaren niti revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka, a niti pogrešne primjene materijalnog prava, valjalo je, na temelju odredbe članka 393. ZPP, revizije I., II. i III. tuženika odbiti kao neosnovane i odlučiti kao u izreci presude.

Zagreb, 4. rujna 2019.

Predsjednica vijeća:
Davorika Lukanović-Ivanišević, v. r.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 544/10-2

REPUBLIKA HRVATSKA

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Davorke Lukanović-Ivanišević predsjednice vijeća, dr. sc. Jadranka Juga člana vijeća, Đure Sesse člana vijeća, Mirjane Magud članice vijeća i Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice, u pravnoj stvari tužitelja I. zona d.o.o. B., ..., kojeg zastupa punomoćnik G. M., odvjetnik u R., protiv tuženika Ministarstvo pravosuđa, Uprava za građansko pravo, uz sudjelovanje zainteresiranih osoba: S. M. iz R., ..., koju zastupana punomoćnica T. M. - P., odvjetnica u Z., radi poništenja rješenja Ministarstva pravosuđa, Uprave za građansko pravo od 16. prosinca 2008., Klasa: UP/II-942-01/06-01/1210, Ur. broj: 514-04-02-03/1-08-3, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Županijskog suda u Rijeci poslovni broj P-4/09 od 11. prosinca 2009., u sjednici održanoj 21. svibnja 2014.,

riješio je:

Prihvaća se revizija tužitelja i ukida se presuda Županijskog suda u Rijeci poslovni broj P-4/09 od 11. prosinca 2009., a predmet vraća Upravnom sudu u Rijeci na ponovno odlučivanje.

Obrazloženje

Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske, Uprava za građansko pravo svojim rješenjem od 16. prosinca 2008., Klasa: UP/II-942-01/06-01/1210, Ur. broj: 514-04-02-03/1-08-3, odbilo je žalbu tužitelja izjavljenu protiv rješenja Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji. Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinskopravne poslove Klasa: U IVI-942-05/04- 01/62, Ur. broj: 2170-77-03-06-3 od 6. listopada 2006.

Pobijanim prvostupanjskim rješenjem poništeno je pravomoćno rješenje Općinske službe za imovinsko pravne poslove Općine Rijeka, broj: UP/I-04-1278/78 od 6. veljače 1978. kojim je u korist Poslovne zajednice za izgradnju privrednih zona R., ekspropirano zemljište radi izgradnje industrijskih i drugih pogona i to u dijelu koji se odnosi na k.č. br. 2909, upisanu u zk. ul. br. 962 k.o. K. (toč. 1. izreke); odbijen je zahtjev M. S. za poništenje dijela istog rješenja koje se odnosi na k.č.br. 2902/2 k.o. K. (toč. 2. izreke) te je (toč. 3. izreke) i određen način zemljišnoknjižne provedbe točke 1. izreke ovog rješenja.

Presudom Županijskog suda u Rijeci poslovni broj P-4/09 od 11. prosinca 2009., odbijena je tužba I. zone d.o.o. B. podnesena protiv navedenog pravomoćnog upravnog rješenja Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske, Uprave za građansko pravo. Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Protiv presude reviziju je podnio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene odredaba materijalnog prava s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske, prihvati reviziju te ukine pobijanu presudu i predmet vrati županijskom sudu na ponovno suđenje.

Tuženik je odgovorio na reviziju i predložio da se ona odbije jer je prvostupanjska odluka u skladu sa stajalištem Vrhovnog suda Republike Hrvatske izloženog u presudi Rev-181/07 od 18. srpnja 2007.

Revizija je osnovana.

Prema odredbi čl. 42. g. st. 3. Zakona o izvlaštenju („Narodne novine“, broj: 9/94, 35/94, 112/00, 114/01, 79/06 – dalje u tekstu: Z1) u postupku povodom izjavljene revizije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku. Stoga je ovaj sud u smislu odredbe čl. 392. a) Zakona o

parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 i 84/08 - dalje: ZPP), koja se u ovom predmetu primjenjuje na temelju odredbe čl. 53. st. 4. Zakona o izmjenama i dopunama ZPP-a („Narodne novine“, broj 57/11) revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji, pazeći po službenoj dužnosti na pogrešnu primjenu materijalnog prava i na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 8. ZPP-a.

U postupku nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 8. ZPP-a na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti.

Revizijski razlog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, čije postojanje tužitelj obrazlaže navodeći kako su razlozi presude proturječni u odnosu na činjenicu je li tužitelj pravni sljednik korisnika eksproprijacije (Poslovnu zajednicu za izgradnju privrednih zona R., dalje: P. zajednica) ili je treća osoba, po svojem je sadržaju zapravo revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava. S obzirom na to da tužitelj drugih bitnih povreda postupka u reviziji nije isticao, to ovaj sud njihovo postojanje nije ni ispitivao.

Međutim, ovaj sud za sada ne može prihvatiti primjenu materijalnog prava na način na koji je to učinjeno u pobijanoj odluci – utvrđenjem da su u konkretnom slučaju bile ispunjene pretpostavke za poništenjem pravomoćnog rješenja Općinske službe za imovinsko pravne poslove Općine Rijeka, broj: UP/I-04-1278/78 od 6. veljače 1978., kojim je u korist P. zajednice, ekspropirano zemljište radi izgradnje industrijskih i drugih pogona i to u dijelu koji se odnosi na k.č. br. 2909, upisanu u zk. ul. br. 962 k.o. K.. Naime, zbog pogrešnog pravnog pristupa pri ocjeni pravnog sljedništva, odnosno pravnog kontinuiteta između korisnika eksproprijacije - P. zajednice i tužitelja ostale su neutvrđene odlučne činjenice za takvo utvrđenje.

U ovom predmetu je riječ o poništenju pravomoćnog rješenja o eksproprijaciji na temelju odredbe čl. 48. st. 2. ZI.

Prema odredbi čl. 48. st. 3. ZI, na zahtjev prijašnjeg vlasnika poništiti će se i pravomoćno rješenje o eksproprijaciji i zahtjev riješiti prema odredbama toga Zakona (čl. 31.), ako je eksproprijacija izvršena na temelju propisa o eksproprijaciji koji su stupili na snagu poslije 22. ožujka 1978., te ako korisnik eksproprijacije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu toga Zakona ne dovrši gradnju objekta ili izvede radove radi kojih je nekretnina ekspropirana. Međutim, tijekom žalbenog postupka vođenog kod drugostupanjskog upravnog tijela stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvlaštenju („Narodne novine“, broj: 79/06) koji je čl. 15. st. 1. propisao da će se postupci započeti do stupanja na snagu toga Zakona dovršiti prema odredbama Zakona o izvlaštenju („Narodne novine“, broj: 9/94, 35/94, 112/00, 114/01), a odredbom st. 2. podst. 1. toga Zakona propisano je da će se iznimno od odredbe st. 1. toga članka primijeniti odredbe toga Zakona i neće se poništiti pravomoćno rješenje o eksproprijaciji odnosno izvlaštenju – u slučaju a) ako je treća osoba na temelju valjane pravne osnove stekla pravo vlasništva ekspropirane, odnosno izvlaštene nekretnine, odnosno ako je ta nekretnina na temelju valjane pravne osnove za stjecanje prava vlasništva predana u posjed i b) u slučaju ako je korisnik eksproprijacije odnosno izvlaštenja prije podnošenja zahtjeva prijašnjeg vlasnika za poništenje pravomoćnog rješenja o eksproprijaciji odnosno izvlaštenju priveo nekretninu drugoj namjeni od one za koju je ekspropirana odnosno izvlaštena ako je ta prenamjena u skladu s dokumentima prostornog uređenja.

Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na stajalištu da je pobijano rješenje upravnog tijela o poništenju ranijeg pravomoćnog rješenja o eksproprijaciji doneseno u skladu s odredbama ZI i da nisu postojale zakonske zapreke za donošenje takvog rješenja na koje se poziva tužitelj u smislu čl. 15. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvlaštenju („Narodne novine“, broj 79/06 - dalje ZID ZI).

Tužitelj u reviziji iznosi prigovore materijalne prirode koji se u bitnome svode na tvrdnje da je poništenje rješenja o eksproprijaciji protivno odredbi čl. 15. st. 2. ZID ZI, jer je tužitelj treća osoba u smislu navedene odredbe, a ne pravni sljednik korisnika izvlaštenja; da je tužitelj novoosnovano trgovačko društvo koje da su osnovali Grad Bakar, Grad Rijeka i Općina Čavle, tj. tri od ukupno devet jedinica lokalne samouprave koje se pojavljuju kao slijednici ranije jedinstvene Općine Rijeka; da su predmetne nekretnine postale njegovo vlasništvo tek unošenjem u temeljni kapital, a ne rješenjem o izvlaštenju iz 1980. provedenim za korisnika izvlaštenja (P. zajednicu), da je pravo vlasništva stekao na osnovi društvenog ugovora kojim je i osnovan. Ističe, nadalje, kako je u drugostupanjskom rješenju upravnog tijela izrijekom navedeno da tijekom prvostupanjskog upravnog postupka nije utvrđeno jesu li izvedeni radovi radi kojih je nekretnina ekspropirana te da je paušalno zauzet stav da čitava nekretnina nije privedena namjeni. U se tom rješenju, također, ne navodi s kojom je svrhom nekretnina bila ekspropirana, te da li njena sadašnja namjena odgovara svrsi radi koje je ekspropirana.

Dakle, za odluku u ovom sporu relevantan je odgovor na pitanje je li tužitelj pravni sljednik korisnika eksproprijacije (P. zajednice), a podredno i jesu li ekspropirane nekretnine privedene namjeni zbog koje su ekspropirane.

U obrazloženju presude Županijskog suda je navedeno kako je tužitelj bez dvojbe pravni sljednik Javnog poduzeća za upravljanje i izgradnju privrednim zonama Š., K. i C.-Č., što proizlazi iz sadržaja pribavljene potvrde Trgovačkog suda u Rijeci, posl. br. R3-8212/09; da iz rješenja od 12. srpnja 1990. o osnivanju navedenog javnog poduzeća proizlazi da sredstva poduzeća čine upravo sredstva stvorena radom postojeće Poslovne interesne zajednice za izgradnju privredne zone R. (točka 5. rješenja).

Da bi bilo moguće govoriti o pravnom sljedništvu (univerzalnoj sukcesiji) između dvije pravne osobe potrebno je da njihova povezanost proizlazi iz koje od statusnih promjena predviđenih ranijim Zakonom o poduzećima („Narodne novine“ broj 53/91) ili kasnijim Zakonom o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93 - dalje ZTD) kao što su primjerice spajanje, pripajanje, podjela. Za razliku od ovih promjena u slučaju pretvorbe društvenog poduzeća u neki od oblika trgovačkih društava u smislu Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća („Narodne novine“ broj 19/91), kroz cijelo vrijeme postoji samo jedna pravna osoba koja je prije pretvorbe poslovala kao društveno poduzeće, a nakon pretvorbe kao društvo s poznatim titularom.

U konkretnom slučaju, a što proizlazi iz potvrde Trgovačkog suda u Rijeci, posl. br. R3-8212/09, proizlazi da tužitelj prednik (Javno poduzeće za upravljanje i izgradnju privrednim zonama Š., K. i C.-Č., dalje: J. poduzeće) nije postojao kao pravna osoba prije osnivanja i upisa u sudski registar temeljem rješenja broj Fi-5468/90 od 12. prosinca 1990.

Kasnije promjene i usklađenja J. poduzeća čine nedvojbenim tužiteljevo pravno sljedništvo prema ovom predniku, ali ga ni na koji način ne dovode u vezu s korisnikom eksproprijacije (P. zajednicom).

Nadalje, iz rješenja Skupštine općine Rijeka od 12. srpnja 1990. o osnivanju J. poduzeća proizlazi da sredstva poduzeća čine sredstva stvorena radom postojeće P. interesne zajednice za izgradnju privredne zone R. (točka 5. rješenja). U postupku pred Županijskim sudom nije utvrđeno s kojeg temelja je Skupština općine Rijeka kao jedan od osnivača J. poduzeća imala pravo raspolaganja predmetnim nekretninama. No, neovisno o tome potrebno je naglasiti kako su osnivač i osnovano J. poduzeće dvije odvojene pravne osobe. Akt kojim se određene stvari nose u osnovano poduzeće, odnosno društvo (odluka osnivača u režimu Zakona o poduzećima koja se može smatrati jednostranim pravnim poslom, a sada u režimu Zakona o trgovačkim društvima ugovor) valjana je pravna osnova za stjecanje nekretnine u smislu te zakonske odredbe. Stoga, ukoliko ne postoje druge okolnosti iz kojih proizlazi pravno sljedništvo između korisnika eksproprijacije i tužiteljevog prednika, u konkretnom bi slučaju postojalo prenošenje nekretnine od jedne osobe (osnivača) na drugu osobu (tužiteljevog prednika), a postoji i valjana pravna osnova (odluka osnivača o unošenju nekretnina u osnovano društvo) i predaja u posjed, pa bi se prednik tužitelja mogao smatrati trećom osobom u odnosu na bivšeg vlasnika nekretnina i u odnosu na korisnika eksproprijacije u smislu čl. 15. st. 2. podstavak 1. ZID ZI (tako i u presudi VS RH broj Rev-909/07 od 15. listopada 2008.).

Slijedom navedenog, Županijski sud je zbog pogrešnog pravnog pristupa pitanju sljedništva propustio utvrditi što se desilo s korisnikom eksproprijacije (P. zajednicom), odnosno tko i s kojim ovlaštenjima je raspolagao imovinom tog pravnog subjekta, jer je samo na taj način mogao ocijeniti je li tužitelj pravni sljednik korisnika eksproprijacije ili je u odnosu na njega treća osoba. Na taj način sud je, zbog pogrešnog pravnog pristupa, propustio utvrditi činjenice koje su odlučne za ocjenu osnovanosti zahtjeva za poništenje upravnih rješenja kojima se ukida rješenje o eksproprijaciji predmetne nekretnine.

Stoga je, na temelju odredbe čl. 395. st. 2. ZPP, valjalo prihvatiti reviziju, ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti Upravnom sudu u Rijeci na ponovno odlučivanje (čl. 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvlaštenju – „Narodne novine“, broj: 34/12).

Prilikom odlučivanja o tužbi u ovom sporu Upravni sud u Splitu uzet će u obzir primjedbe ovoga suda u vezi neutvrđenih odlučnih činjenica zbog pogrešne pravne ocjene.

Zagreb, 21. svibnja 2014.

Predsjednica vijeća:
Davorka Lukanović-Ivanišević, v.r.

- 1 - Rev-x 38/11-2

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev-x 38/11-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Davorke Lukanović-Ivanišević predsjednice vijeća, dr. sc. Jadranka Juga člana vijeća, Mirjane Magud članice vijeća, Đure Sesse člana vijeća i Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice, u pravnoj stvari tužitelja M. G. iz K. Š., kojeg zastupa punomoćnik J. J., odvjetnik u S., protiv tuženika I. H. V. v. d.o.o., 2. H. I. d.o.o., 3. H. C. d.o.o. i 4. H. P. p. d.o.o., svi sa sjedištem na adresi Z., (pravni sljednici tuženika H. ž. d.o.o. Z.), radi naknade štete, odlučujući o reviziji tuženika protiv presude Županijskog suda u Splitu, poslovni broj Gžp-730/09 od 26. studenoga 2009., kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Kaštel Lukšiću, poslovni broj P-471/06 od 8. studenoga 2006., u sjednici vijeća održanoj 3. lipnja 2015.,

presudio je:

Odbija se revizija tuženika H. I. d.o.o., tuženika H. C. d.o.o. i tuženika H. P. p. d.o.o., kao neosnovana.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Općinskog suda u Kaštel Lukšiću, poslovni broj P-471/06 od 8. studenoga 2006., djelomično je prihvaćen tužbeni zahtjev pa je naloženo je tuženiku H. ž. d.o.o. Z. (pravnom predniku tuženika od 1. do 4.) isplatiti tužitelju s osnove naknade nematerijalne štete ukupan iznos od 757.500,00 kn i to: za pretrpljene fizičke bolove iznos od 50.000,00 kn, za strah 30.000,00 kn; za duševne bolove radi trajnog umanjenja životne aktivnosti 637.500,00 kn te za duševne bolove radi naruženosti 40.000,00 kn, sve sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama koje teku od presuđenja pa do isplate, dok je za preostali iznos od 132.500,00 kn tužbeni zahtjev odbijen kao neosnovan (točka I. izreke).

Odlukom o troškovima postupka iz točke II. izreke ove prvostupanjske presude naloženo je pravnom predniku tuženika da tužitelju naknadi parnični trošak u iznosu od 157.142,63 kn.

Drugostupanjskom presudom Županijskog suda u Splitu, poslovni broj Gžp-730/09 od 26. studenoga 2009., odbijena je kao neosnovana žalba tuženika i potvrđena je prvostupanjska presuda potvrđuje presuda u pobijanom dijelu kojim je naloženo tuženiku da tužitelju na ime naknade nematerijalne štete isplati iznos od 757.500,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate, kao i u odluci o troškovima postupka.

Protiv ove drugostupanjske presude revizije su podnijeli pravni sljednici tuženika H. ž. d.o.o. Z. i to: H. I. d.o.o. (dalje: drugotuženik), H. C. d.o.o. (dalje: trećetuženik) i H. P. p. d.o.o. (dalje: četvrtotuženik) zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlažu Vrhovnom sudu Republike Hrvatske usvojiti reviziju i ukinuti obje nižestupanjske presude, odnosno podredno preinačiti pobijanu drugostupanjsku na način da se tužbeni zahtjev odbije i tužitelju naloži plaćanje troškova parnice.

Tužitelj nije odgovorio na revizije tuženika.

Revizije tuženika nisu osnovane.

Prema odredbi čl. 392. a Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08 i 123/08 – dalje: ZPP), a koje se na temelju odredbe čl. 52. st. 4. u svezi sa odredbom čl. 34. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 84/08) primjenjuje na ovaj spor, u povodu revizije iz čl. 382. st. 1. ZPP Vrhovni sud Republike Hrvatske

ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji, pazeći po službenoj dužnosti na pogrešnu primjenu materijalnog prava i na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 8. ZPP.

U postupku pred nižestupanjskim sudovima nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 8. ZPP na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

Nije ostvarena niti povrede odredbe čl. 354. st. 2. toč. 6. ZPP, koju tuženici u revizijama obrazlažu navodeći kako „(...) nakon donošenja rješenja o nastavku postupka, prvostupanjski sud nije proveo niti jednu parničnu radnju, niti je održao ročište, a kamoli da je ponovno zaključio sudsku raspravu nakon određenog nastavka postupka (...)“, pa su takvim postupanjem onemogućeni na raspravljanje pred sudom.

Iz predmetnog spisa proizlazi da je prvostupanjski sud 26. listopada 2006. održao ročište na kojem je zaključena glavna rasprava i nakon toga donio presudu koju je objavio na ročištu za objavu presude 8. studeni 2006. Protiv navedene presude pravni prednik tuženika (H. d.o.o.) podnio je žalbu 8. prosinca 2006. Tijekom žalbenog postupka pravni prednik tuženika prestao je postojati zbog razdvajanja (podjele) na četiri nove pravne osobe (pravne slijednike – sada tuženike).

Prvostupanjski sud je 19. ožujka 2008. donio rješenje o prekidu postupka temeljem odredbe čl. 212. ZPP, a 22. travnja 2008. je donio rješenje o nastavku postupka te pravne slijednika pozivao na preuzimanje postupka.

Iz spisa proizlazi da su kod pravnog prednika tuženika provedene statusne promjene (podjela) prema rješenju Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-06-9085-2 od 2. listopada 2010. Navedenom statusnom promjenom je proveden postupak razdvajanja društva H. H. ž., društvo s ograničenom odgovornošću, istodobnim prijenosom svih dijelova imovine H. H. ž. d.o.o., kao društva koje se dijeli, uz njegov prestanak, bez provođenja postupka likvidacije, na četiri nova društva H. I. d.o.o., H. V. v. d.o.o., H. P. p. d.o.o. i H. C. d.o.o., koja su osnovana radi provođenja razdvajanja s osnivanjem.

Sukladno odredbi čl. 550a. st. čl. 4. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 137/09, dalje ZTD), nova društva sveopći su pravni sljednici društva H. H. ž. d.o.o., te za obveze toga društva odgovaraju suglasno odredbama Zakona o trgovačkim društvima o podjeli društva kapitala.

Prema odredbi čl. 4. ZTD trgovačko društvo prestaje brisanjem iz sudskog registra, a postupak se prekida po samom zakonu (odredba čl. 212. točka 4. ZPP) kad stranka koja je pravna osoba prestane postojati.

Postupak koji je prekinut iz razloga navedenog u čl. 212. toč. 4. ZPP nastavit će se kad pravni sljednici pravne osobe preuzmu postupak ili kad ih sud na prijedlog protivne strane ili po službenoj dužnosti pozove da to učine (čl. 215. st. 1. ZPP).

Pravni sljednici (pravne osobe) preuzimaju parnicu u onom stanju u kojem se nalazila u trenutku prekida prema njihovom predniku. Stoga, pravilnim postupanjem nižestupanjskih sudova u vezi s prekidom i nastavkom postupka nije učinjena bilo kakva povreda postupka koja bi pravne sljednike onemogućila u raspravljanju pred sudom.

U postupku nije počinjena bitna povreda odredbe parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP na koju drugotuženik u reviziji ukazuje navodeći da drugostupanjska presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, jer u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, odnosno ti razlozi su nejasni i proturječni, te da je obrazloženje izvedenih dokaza manjkavo, jer su u obrazloženju izostali zaključak i ocjena tih dokaza i ne postoje razlozi o tome kojim je dokazima sud poklonio vjeru a kojima nije, te iz kojih razloga je tako postupio.

Suprotno navedenom, ovaj sud nije našao bilo kakvih protivnosti, odnosno proturječnosti u razlozima obrazloženja pobijane drugostupanjske odluke međusobno, a niti u odnosu na provedene dokaze.

Obrazloženje ovog revizijskog prigovora predstavlja protivljenje zaključcima nižestupanjskih sudova o postojanju uzročno-posljedične veze između prolaska navedenog teretnog vlaka i izbijanja požara kojim je prouzročena šteta tužitelju, pa je zapravo riječ o prigovorima pogrešnoj primjeni materijalnog prava.

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava. Pogrešna primjena materijalnog prava postoji kada sud nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebao primijeniti ili kad takvu odredbu nije pravilno primijenio (čl. 356. ZPP).

Predmet spora u ovoj parničnoj stvari je zahtjev tužitelja za naknadu nematerijalne i materijalne štete koju trpi kao posljedicu požara koji se dogodio dana 26. kolovoza 1999. u S.

U ovom revizijskom stupnju postupka i dalje sporna je odgovornost tuženika za nastalu štetu (postojanje uzročno-posljedične veze između prolaska teretnog vlaka i izbijanja požara kojim je prouzročena šteta tužitelju), odnosno, jesu li sudovi u donošenju pobijanih odluka (usvajanjem tužbenog zahtjeva) pravilno primijenili odredbe čl. 173. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 3/94, 107/95, 7/96, 112/99, 88/01 - dalje: ZOO) koji se u konkretnom slučaju primjenjuje na temelju odredbe članka 1163.st.1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08) odnosno o odgovornosti pravnog prednika tuženika za nastalu štetu tužitelju po načelu objektivne odgovornosti, bez obzira na krivnju.

Odredbom čl. 173. ZOO popisano je da se smatra da šteta nastala u vezi s opasnom stvari odnosno opasnom djelatnošću potječe od te stvari odnosno djelatnosti, izuzev ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete. Za štetu od opasne stvari odgovara njezin imalac, a za štetu od opasne djelatnosti odgovara osoba koja se njom bavi (čl. 174. st. 1. ZOO).

Da bi imao pravo na naknadu oštećenik treba dokazati postojanje štete i vezu štetnog događaja sa opasnom stvari, a uzročnost se pretpostavlja (zakonska oboriva pretpostavka). Na temelju nesporne ocjene da je željeznička kompozicija - teretni vlak u pogonu opasna stvar te s obzirom na to da tuženik tijekom postupka nije dokazao postojanje okolnosti iz odredbe članka 177. ZOO koje bi ga oslobodile odgovornosti za štetu prouzročenu tužitelju, pravilno su sudovi primijenili materijalno pravo kada su utvrdili da je tuženik odgovoran tužitelju naknaditi nastalu štetu.

Prvostupanjski sud je svoju odluku obrazložio vrlo jasnim i logičnim razlozima, pri čemu je razlozima svoje odluke naveo zbog čega nije osnovan svaki pojedini prigovor kojim je tijekom postupka tuženik negirao svoju odgovornost za štetni događaj i u njemu tužitelju nastalu štetu. Takvo obrazloženje je u svemu prihvatio i drugostupanjski sud odbijajući žalbu tuženika.

S obrazloženjem prvostupanjske odluke u svemu je suglasan i ovaj sud, pa temeljem ovlaštenja iz odredbe čl. 396.a st. 1. ZPP. u svemu ostalom upućuje na razloge te presude.

Zbog navedenog će se (uz ovu odluku) na internetskim stranicama ovog suda objaviti i presuda Općinskog suda u Kaštel Lukšiću, poslovni broj P-471/06 od 8. studenoga 2006. (čl. 396.a st. 2. ZPP).

Slijedom svega izloženog je valjalo odbiti reviziju tuženice kao neosnovanu (čl. 393. ZPP).

Zagreb, 3. lipnja 2015.

Predsjednik vijeća:
Davorka Lukanović-Ivanišević, v.r.

Republika Hrvatska
Županijski sud u Zadru
Zadar, Ulica plemića Borelli 9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

R J E Š E N J E

Županijski sud u Zadru, po sutkinji Marini Tanti, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja O. c. d.o.o. u stečaju, Č., OIB..., zastupanog po stečajnom upravitelju, a ovaj po punomoćnici E. S., odvjetnici iz R., protiv ovršenika A. M. iz K., OIB..., zastupanog po punomoćniku D. J., odvjetniku iz Z., radi naplate novčane tražbine, odlučujući o žalbama ovrhovoditelja i ovršenika protiv rješenja Općinskog suda u Zadru poslovni broj Ovr-1915/13 od 1. lipnja 2016. godine, dana 14. prosinca 2016. godine,

r i j e š i o j e

Odbijaju se žalbe ovrhovoditelja i ovršenika kao neosnovane i potvrđuje rješenje Općinskog suda u Zadru broj Ovr-1915/13 od 1. lipnja 2016. godine.

Obrazloženje

Uvodno označenim rješenjem suda prvog stupnja odlučeno je:

„Nastavlja se ovaj ovršni postupak, te na mjesto ovrhovoditelja O. c. d.o.o. u stečaju stupa njegov univerzalni slijednik E. n. d.o.o., Č., OIB...“

Protiv gornjeg rješenja žalbu je izjavio ovršenik, iz svih žalbenih razloga, navodeći kako uvodni dio rješenja ne odgovara izreci budući da su kao ovrhovoditelj označene različite osobe, kao i da E. n. d.o.o. nije univerzalni pravni slijednik ovrhovoditelja, pa da nije mogao stupiti u njegovu poziciju u ovoj pravnoj stvari, s time da se nad O. c. d.o.o. vodi stečajni postupak što isključuje postojanje univerzalnog pravnog sljedništva jer stečajni postupak nije dovršen.

Protiv citiranog rješenja žalbu je izjavio i ovrhovoditelj, iz svih žalbenih razloga, navodeći da je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske pod brojem Pž-6395/15 od 17. svibnja 2016. godine odlučeno kako je Ugovor o podjeli i preuzimanju od 26. studenog 2012. godine bez pravnog učinka prema stečajnoj masi dužnika O. c. d.o.o. u stečaju, odnosno ovdje označenog ovrhovoditelja, pa da E. n. d.o.o. nije ovlašteno potraživati nikakva prava na temelju tog istog Ugovora, s time da prvostupanjski sud pogrešno zaključuje kako je došlo do univerzalne pravne sukcesije koja ex lege vodi do procesnopravne sukcesije. Nadalje, da protivljenje dotadašnjih stranaka subjektivnom preinačenju ima snagu apsolutne zabrane, te da E. n. d.o.o. nije aktivno legitimirana stranka u ovom ovršnom postupku.

Na žalbu ovršenika je odgovorio E. n. d.o.o. osporavajući žalbene navode i predlažući da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalbe nisu osnovane.

Po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, sud prvog stupnja nije počinio bitne povrede odredaba postupka iz 354. stavka 2. točke 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14 – dalje ZPP) na koje ovaj drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti sukladno čl. 365. st. 2. i čl. 381. ZPP, a sve u vezi s čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 151/04, 88/05 i 67/08 - dalje OZ), a koji Zakon se u konkretnom slučaju primjenjuje temeljem čl. 369. st. 1. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj 112/12), tako da žalbe zbog bitne povrede postupka nisu osnovane.

Iz spisa predmeta proizlazi da je tijekom ovog ovršnog postupka s podnescima od 11. lipnja 2014. godine i 27. travnja 2016. godine, E. n. d.o.o. obavijestila sud kako je univerzalni pravni slijednik ovdje označenog ovrhovoditelja te predložio nastavak postupka s E. n. d.o.o. kao novim ovrhovoditeljem s obzirom da je dostavio isprave iz kojih proizlazi da je pravni slijednik ranijeg ovrhovoditelja O. c. d.o.o. Č.

Sud prvog stupnja je zatim donio pobijano rješenje koje obrazlaže time da je registarski sud Trgovačkog suda u Rijeci s rješenjem broj Tt-12/7075 od 15. siječnja 2013. godine proveo statusnu promjenu odvajanja s preuzimanjem tako da je dio imovine ranijeg ovrhovoditelja (O. C. d.o.o.) pripojen, tj. ušao u sastav društva E. n. d.o.o., koje društvo je kao preuzimatelj postao sveopći pravni slijednik, tj. univerzalni građanskopravni sukcesor onog dijela poslovanja ranijeg ovrhovoditelja koje se odnosi na prodaju i iznajmljivanje građevinskih strojeva, ostale građevinske mehanizacije i opreme za građevinske strojeve, prema planu podjele, a kako predmetni dug očito proizlazi iz pripojene djelatnosti, to je društvo E. n. d.o.o. steklo aktivnu ovršnu legitimaciju, u smislu izričite odredbe čl. 550.a st. 6. Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine, broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09 i 111/2012, - dalje ZTD), s time da univerzalna građanskopravna sukcesija glede prenosivih prava ex lege dovodi do procesnopravne sukcesije, koja je uvijek univerzalna, temeljem čega sud smatra da su ispunjene zakonske pretpostavke za nastavak postupka u smislu čl. 215. dalje ZPP u vezi sa čl. 19. OZ.

Predmetna statusna promjena ovrhovoditelja je definirana odredbom čl. 550a st. 3. ZTD, a prema kojoj se odvajanje s preuzimanjem provodi prijenosom jednog ili više dijelova imovine društva koje se dijeli, a da to društvo ne prestaje, na jedno ili više društava koja već postoje.

Upisom navedene podjele u sudski registar nastupaju pravne posljedice propisane odredbom čl. 550.n ZTD, a jedna od tih pravnih posljedica je i da dijelovi imovine društva koje se dijeli, obveze i pravni odnosi, suglasno planu podjele sveopćim sljedništvom prelaze na nova društva.

Prema tome, kako univerzalna građanskopravna sukcesija (provedeno pripajanje pravnih osoba) glede prenosivih prava ex lege dovodi do procesnopravne sukcesije, koja je uvijek univerzalna (v. odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-1751/2009), te da ovršni sud nije ovlašten ispitivati valjanost odluka drugih sudova, ovdje sudskog registra trgovačkog suda, to se ovaj drugostupanjski sud slaže s zaključkom suda prvog stupnja da je društvo E. n. d.o.o. steklo aktivnu ovršnu legitimaciju u ovoj pravnoj stvari.

Slijedom iznesenog, valjalo je žalbe stranaka odbiti kao neosnovane i potvrditi pobijano rješenje temeljem čl. 380. toč. 2. ZPP u svezi čl. 19. st. 1. OZ.

U Zadru, 14. prosinca 2016. godine

SUTKINJA

Marina Tanta